

Budgetskrivelse 2027

Miljönämnden

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Förändringar i omvärlden.....	4
Förändring och utveckling av nämndens verksamhet	10
Kommunbidrag	14
Riktade statsbidrag och övriga bidrag.....	16
Begäran om investeringsram.....	17
Investeringsram	17

Sammanfattning

Malmö som stad och Malmö stad som organisation påverkar och påverkas av förändringar i omvärlden både i den lokala och globala. Att kunna ställa om och möta framtidens utmaningar resilient och se möjligheter kräver nya holistiska arbetssätt i planering och genomförande samt ansvarstagande för hela staden.

Miljöprogram för Malmö stad 2021–2030 sätter inriktningen för stadens miljö- och klimatarbete. Miljönämnden ansvarar för att leda och samordna genomförandet av miljöprogrammet. Programmet är Malmös lokala agenda för den ekologiska dimensionen av Agenda 2030, men för att skapa ett hållbart Malmö måste både sociala och ekonomiska dimensioner vägas in. Rätt utfört kan miljö- och klimatarbetet bidra till stärkt konkurrenskraft för näringslivet, fler arbetstillfällen, minskad segregation och ökade möjligheter för en stad med goda livsvillkor för alla.

För att nå kommunfullmäktiges mål om en klimatneutral stad 2030 och målen i miljöprogrammet krävs att Malmö ökar takten i klimat- och miljöarbetet. Malmö stad klarar inte att nå målen på egen hand, utan det krävs att stadens alla aktörer kraftsamlar. Miljönämnden behöver tillsammans med andra, dels internt i Malmö stad, dels med externa aktörer på lokal, regional, nationell och internationell nivå, hitta innovativa arbetssätt och lösningar på gemensamma utmaningar.

Ett viktigt fokus för nämndens arbete är en grön och hållbar klimatomställning och klimatanpassning. Den europeiska gröna given och EU:s missioner skapar förutsättningar för arbetet. Klimatomställningen behöver vara inkluderande och rättvis för att kunna bidra till ökad jämlikhet och minskad segregation. Genom noga avvägda arbetssätt kan nämnden bidra till synergier mellan målområden, exempelvis genom att belysa frågor som rör barn och unga, trygghet och rättvisa ur ett klimatperspektiv. För att Malmö ska kunna bibehålla de höga ambitionerna fortsätter extern finansiering att vara viktig även framöver. Nämndens arbete med ett mer leveranssäkert energisystem är också en viktig förutsättning för stadens attraktivitet och näringsliv.

Miljönämnden har ett samlat ansvar för att genom tillsyn och kontroll enligt miljöbalken och livsmedelslagstiftningen öka tryggheten och minska brottsligheten i staden. Genom det arbetet ser nämnden till att verksamheter och företag följer lagstiftning och bidrar därmed till sund konkurrens och motverkar att miljö- och hälsofarliga verksamheter etablerar sig. Det myndighetsgemensamma arbetet inom Tryggare Malmö, som ska bidra till ett mer rättvist och säkert Malmö, utvecklas successivt för att nå ännu större effekt.

Förändringar i omvärlden

Här besvarar nämnden följande frågeställningar:

- Vilka viktiga beslut, händelser och förändringar i omvärlden förväntas påverka nämndens verksamhet under 2027 och framåt, samt på vilket sätt?
- Vilka förändringar ser nämnden behov av i Malmö stad som helhet som skulle möjliggöra förbättringar i den egna verksamheten? Hur kan nämnden bidra till att underlätta måluppfyllelsen och/ eller minska nettokostnaderna för Malmö stad som helhet?

Avsnittet förändringar i omvärlden är indelat efter de blickfång som finns i trend- och omvärldsanalysen "Utblick Malmö". De sju blickfången är; innovativa, samarbetande, kompetenta, fysiska, trygga, attraktiva respektive hållbara Malmö. De fångar tematiskt in samtliga av de trender som presenteras i analysen.

Inledning- att möta förändring med förändring

Malmö som stad och Malmö stad som organisation påverkar och påverkas av förändringar i invärld och omvärld, i det lokala och i det globala. Att kunna ställa om och möta framtidens utmaningar resilient och se möjligheter kräver nya holistiska arbetssätt i planering och genomförande samt ansvarstagande för hela staden.

De senaste årens utveckling med krig i vårt närområde, ett försämrat säkerhetsläge, bevisade sårbarheter i internationella leveranskedjor och en hög kostnadsutveckling har visat på sårbarheter i samhället och på en förändring i det offentliga samtalet. Säkerhet, beredskap och robusthet har hamnat på agendan och Sveriges medlemskap i NATO ställer nya krav på samhället och Malmö. Konflikter och minskad kompromissvilja kan påverka tilltron till det offentliga. Tilliten till samhällsinstitutionerna och demokratin är jämförelsevis hög i Sverige, men det är mycket viktigt att arbeta för att bibehålla och stärka den.

Klimatutmaningarna behöver omfattande och kraftfulla åtgärder. I Malmö och i omvärlden kan vi redan nu se förändringar i klimatet, såsom extremväder och havsnivåhöjningar. Det kan finnas både positiva och negativa aspekter av förändringar och grupper i samhället kan komma att påverkas på olika sätt. Samtidigt är konsekvenserna av klimatförändringarna varierande i landet och de lokala förutsättningarna kräver därför förändringar i lagstiftning, tydligare nationella riktlinjer och långsiktiga finansieringsmodeller för klimatanpassning.

Traditionellt har verksamhetsutveckling inom offentlig sektor baserats på principen om ständiga förbättringar, till exempel systematiskt kvalitetsarbete. Dagens och framtidens samhällsutmaningar ställer krav på större förändringar som är svåra att uppnå genom stegvis utveckling. Begrepp som innovation, förnyelse och transformation används för en mer radikal form av verksamhetsutveckling. För att förstå och hantera komplexa

samhällsutmaningar krävs mod att utveckla nya arbetssätt, samarbeten och ledarskap som bidrar till nya värden för staden, Malmöborna och näringslivet. Att kunna leda och planera för stora samhällsförändringar och osäkerheter är förmågor som blir avgörande på alla nivåer i samhället.

Alla de beslut och val som görs idag påverkar också morgondagen och framtiden.

Hållbara Malmö

Miljönämnden arbetar för att accelerera insatser och mobilisera de aktörer som krävs för en grön och rättvis klimatomställning och klimatanpassning. Samtidigt är det av stor betydelse att arbeta samlat med hållbarhetsdimensionerna med utgångspunkt i Malmö Commitment som svar på klimatutmaningarna där exempelvis den sociala rättvisan integreras i kärnan för arbetet med lokal utveckling. Städerna står inför flera utmaningar som är tätt sammankopplade med varandra. Klimatet är en av utmaningarna att hantera och nämnden ser att det är viktigt att arbeta för en inkluderande och rättvis omställning. Därför är stadens ansats i miljö- och klimatarbetet att insatser också ska ge positiva effekter på den sociala hållbarheten. Ett viktigt redskap i arbetet är Klimatomställning Malmö, där nämnden arbetar tillsammans med aktörer inom olika omställningsområden för att få till en rättvis och grön omställning och minska Malmös klimatpåverkan.

Städerna är utpekade att ha en viktig roll att driva på omställningen i Europa. Malmö är med i två av EU:s fem missioner; 100 klimatneutrala och smarta städer samt missionen om klimatanpassning. Malmö är dessutom utsedd till en av EU-kommissionens 30 pilotstäder som ska gå före och visa vägen för hur städer kan ställa om och bli klimatneutrala till 2030. För att kunna genomföra omställningen krävs att miljö- och klimatarbetet genomsyrar stadsutvecklingen. Malmö stad som organisation kan inte lyckas med omställningen på egen hand, utan det är nödvändigt att arbeta för ökat samarbete med näringsliv, civilsamhälle, akademi och Malmöbor så att hela Malmö tar ett större och gemensamt ansvar. Regionalt, nationellt och internationellt samarbete är också avgörande. Förutsättningarna för arbetet påverkas bland annat av beslut som fattas på nationell nivå, och EU:s politik, direktiv och lagstiftning.

De större lagförslag som är på gång på EU-nivå och som främst är relevanta för miljönämndens verksamhet är revisionen av EU:s kemikalielagstiftning REACH, översynen av EU:s övergripande produktregelverk i syfte att säkerställa att produkter uppfyller säkerhets- och miljökrav, förbättra marknadstillsynen och förenkla regelefterlevnaden, och ett lagstiftningspaket för att stärka den cirkulära ekonomin.

Innovativa Malmö

Malmö har lång erfarenhet av att vara en företagsam och iderik stad. Utvecklingen av framtidens Malmö kommer i hög grad att avgöras av stadens förmåga till innovation. Nya lösningar som svarar mot behov och efterfrågan i vardagen och omvärlden som kan vara ekonomiska, sociala eller miljömässiga.

Nämnden och dess verksamheter behöver ta till sig nya kunskaper och teknologiska framsteg för att nå hållbara lösningar. Innovation är centralt för att ta kliv i omställningen. Därför är det extra viktigt att testa nya arbetssätt och teknik i kommunens verksamheter. De pågående klimatförändringarna är en av vår tids största och mest komplexa utmaningar och ställer krav på innovation och nya mer agila arbetssätt, både internt och gentemot externa aktörer. Att ta till sig nya arbetssätt och våga testa genom pilotverksamheter och skala upp det som långsiktigt ger resultat kräver också tydliga prioriteringar, ledarskap och mod. Den höga politiska ambitionen i Malmö har lett till att staden har fått en tydlig roll i att gå före och driva på utvecklingen. Dock har förändringar i EU:s hållbarhetsregelverk försämrat förutsägbarheten för kommuners och företags arbete med klimat- och miljöfrågor. Exempel på detta är att förslaget på Green Claims-direktivet dragits tillbaka och senareläggning av krav på redovisning av bilbatteriers klimatpåverkan. Justeringar i Corporate Sustainability Reporting-direktivet (CSRD) kan försvåra långsiktig planering och kravställning gentemot leverantörer och samarbetspartners.

Samarbetande Malmö

Klimatförändringarna påverkar olika grupper i samhället olika mycket. Miljönämndens arbete behöver ha fokus på en inkluderande och rättvis omställning och synliggöra de insatser för miljön och klimatet som samtidigt bidrar till ökad jämlikhet. Nämnden ser att stadens arbete med lokal utveckling blir viktigt för att stödja möten och relationer mellan malmöborna och olika aktörer i närområdet. Lokal utveckling är en möjlighet att stärka kärnverksamheten och det förebyggande arbetet, och ett stöd för att anpassa nämndens insatser efter lokala förutsättningar och nå relevanta samarbetspartners i stadens olika geografiska delar.

Genom samverkan med andra offentliga verksamheter, näringsliv, akademi och civilsamhälle kan hela samhällets perspektiv tas tillvara och gemensamma lösningar formuleras. Nämndens projektverksamhet är ett centralt redskap för att samla olika aktörer. Extern finansiering får fortsatt ökad betydelse, men konkurrensen om befintliga medel ökar. En gemensam riktning för Malmö stads behov och hur dessa kan matchas mot extern finansiering är av största vikt.

Kompetenta Malmö

Utvecklingen av framtidens Malmö är starkt beroende av stadens förmåga att utveckla, attrahera och behålla kompetens. Förändrade kompetensbehov har identifierats och förmågan att vara innovativ i sin roll, lära nytt och lära om efterfrågas i högre grad. Specialistrollen får en annan innebörd i verksamheten utifrån de komplexa uppdragen som kan handla om att kunna väga in och balansera beslut med hänsyn till flera dimensioner. Att fortsätta rusta medarbetare och chefer med nya kompetenser blir därför avgörande för att kunna hantera de ständigt förändrade kraven i arbetslivet.

Samtidigt som konkurrensen om arbetskraft ökar är söktrycket lågt till utbildningar inom miljö-, hälsoskydds- och livsmedelsområdet. Detta kan tyda på att arbetet som inspektör inte anses vara lika attraktivt som tidigare.

Då tillgången på inspektörer över landet är begränsad är det en växande utmaning att få utbildade inspektörer att räcka till för att försörja landets alla kommuner. Miljönämnden ser att de utmaningar som finns inom kompetensförsörjningsområdet framöver inte kan lösas på kommunal nivå, utan måste hanteras i samverkan mellan aktörer från olika samhällssektorer regionalt och nationellt.

Fysiska Malmö

Utvecklingen av framtidens Malmö påverkas av den demografiska utvecklingen och att större städer fortsätter att vara ekonomiska motorer. Översiktsplanens långsiktiga mål och strategier behöver säkerställas och ska vägleda i beslut avseende mark- och vattenområden samt den byggda miljön. Malmös ambition att vara en blandad stad där verksamheter och bostäder byggs nära varandra, innebär utmaningar i bostadstillsynens verksamhet kopplat till exempelvis buller. Den täta staden kräver avvägningar mellan olika intressen och det är viktigt att samarbeta och lösa målkonflikter för att kunna behålla helhetsperspektivet vid exempelvis myndighetsutövning och i beslut som rör planering och genomförande.

Näringslivet ställer vidare högre krav på att staden ska ställa om, gå före och ha en leveranssäker elförsörjning. Behoven av samarbete kring infrastruktur och mark ökar, exempelvis är kustskyddsarbetet av största vikt för att möjliggöra stadens tillväxt och utveckling. Elektrifieringen av samhället kräver ett tillförlitligt och hållbart energisystem. För att säkerställa att Malmös utbyggnad kan leva upp till klimat- och miljömålen behövs satsningar på bland annat VA-system, fjärrvärme, elnät och laddinfrastruktur.

Ökad konkurrens om markytor kan försämra stadens klimatreiliens och ställer krav på långsiktiga och hållbara avvägningar och på de beslutsunderlag som politiska beslut baseras på. En tätare stad ger samtidigt goda förutsättningar för att minska trycket på omkringliggande natur- och jordbruksmark och innebär också att transportsystem och infrastruktur kan optimeras. Stadsplaneringen är därför central för möjligheterna att nå beslutade miljö- och klimatomål och resurser behövs i det geografiskt baserade arbete som bedrivs. Exploateringstakten påverkas av konjunkturläget och det är svårbedömt hur dess påverkan på miljönämndens uppdrag blir 2027 och framåt.

Vid planering av miljö- och hälsoskyddstillsynen behöver miljönämnden ta hänsyn till den nationella strategin för miljöbalkstillsyn. Strategin är ett gemensamt verktyg för att uppnå en effektiv och likvärdig tillsyn över hela landet. 2026 inleddes en ny strategiperiod som sträcker sig till 2029.

Även två större utredningar inom miljöområdet kan komma att påverka nämnden framöver. Det gäller "Miljöstraffrättsutredningen" och "En ny samordnad miljöbedömnings- och tillståndsprocess". Som en följd av den senare så beslutade regeringen i mars 2026 om direktiv för en organisationskommitté som ska bilda den nya myndigheten för miljöprövning. Den ska pröva ärenden enligt miljöbalken samt verka för en samlad, effektiv och rättssäker miljöprövning med start 1 juli 2027 och tar

över ärenden från länsstyrelsernas miljöprövningsdelegationer. Längre fram är tanken att även de ärenden som mark- och miljödomstolarna i dag prövar i första instans ska flyttas till den nya myndigheten.

I propositionen "Reformering av avfallslagstiftningen för ökad materialåtervinning" föreslås ändringar i miljöbalken som innebär en reformerad och moderniserad avfallslagstiftning. Ändringarna innebär bland annat att det införs ett helt nytt avfallskapitel i miljöbalken, att tillsynen av kommunalt avfallsansvar flyttas från kommun till länsstyrelse samt en mer ändamålsenlig hantering av schaktmassor. Förändringarna förslås träda i kraft 1 juli 2026.

Utifrån EU:s förordning om naturrestaurering har ett arbete med en nationell naturrestaureringsplan pågått sedan 2024 och slutredovisades i februari 2026. Ett utkast ska lämnas till EU-kommissionen i september i år. Förordningen innebär ett ökat fokus på att restaurera skadade ekosystem och att inte minska den urbana grönytan och trädkrontäckningen. Lagstiftningen har en påverkan på nämndens uppdrag framförallt i förhållande till processledningen av miljömålen med koppling till grönstruktur, klimatanpassning, vatten och biologisk mångfald.

Hösten 2025 beslutade EU om markdirektivet vilket ska införlivas i medlemsländernas nationella lagstiftning inom tre år.

Övervakningsprogrammet för havsmiljödirektivet är på remiss våren 2026 och planeras gälla för perioden 2027 till 2032. Åtgärdsprogrammet för havsmiljön i Nordsjön och Östersjön gäller till och med 2027. Förändringar i direktivet och åtgärdsprogrammet kan komma att påverka miljönämnden framöver.

Trygga Malmö

Även om miljönämnden inte är en brottsbekämpande myndighet så har nämndens miljöbalkstillsyn och livsmedelskontroll en brottsförebyggande roll i samhället. Nämnden har ett samlat ansvar för att genom tillsyn och kontroll enligt miljöbalken och livsmedelslagstiftningen öka tryggheten och minska brottsligheten i staden. Genom det arbetet ser nämnden till att verksamheter och företag följer lagstiftningen och bidrar därmed till sund konkurrens och motverkar att miljö- och hälsofarliga verksamheter etablerar sig.

Den statliga utredningen avseende översyn av organisering och finansiering av livsmedelskontroll kan få betydande konsekvenser för nämndens verksamhet. Inga beslut har fattats om organisationen, men berörda myndigheter har fått i uppdrag att genomföra åtgärder för en effektiv och likvärdig kontroll i livsmedelskedjan. Under maj beslutade Regeringen att utredningsarbetet inom livsmedelskontrollens organisering ska fortsätta. En utredare har fått i uppdrag att analysera fyra olika alternativ för att minska antalet kontrollmyndigheter inom områdena livsmedel, foder och animaliska biprodukter. Redovisningen av uppdraget ska ske senast 5 januari 2027.

Regeringen tillsatte sommaren 2022 en särskild utredning för att stärka

arbetet mot livsmedelsfusk. I mars 2026 överlämnade regeringen propositionen "Stärkt kontroll av fusk i livsmedelskedjan" till riksdagen i vilken det föreslås att centrala kontrollmyndigheter ska få möjlighet att ta över kontrollansvar för misstänkt fusk från länsstyrelse eller kommun. Utöver det föreslås också bestämmelser om uppgiftsskyldighet mellan kontrollmyndigheterna i livsmedelskedjan. Uppgiftsskyldigheten föreslås att träda i kraft 1 januari 2027 och möjligheten att ta över kontrollansvaret 1 januari 2028. Utöver dessa lagförslag så pågår också arbete med att genomföra andra delar av utredningens förslag, bland annat att Livsmedelsverket får ett särskilt samordningsansvar för fuskkontroll och inrättandet av en ny nationell fuskenhet vilken ska byggas för att vara fullt fungerande från 2028 när den nya lagstiftningen är på plats.

Den nuvarande samhällsutvecklingen gör att nämnden behöver ha en medvetenhet om risken för kriminella aktörers närvaro inom dess ansvarsområden, till exempel är avfallsbrottslighet ett växande problem både nationellt och internationellt. Verksamhetsområdet är komplext och omfattande och det finns många oseriösa aktörer i branschen. För att bedriva tillsyn behöver nämnden först arbeta uppsökande för att kunna hitta de verksamheter som bedrivs olagligt. Flera lagändringar har gjorts de senaste åren och det kommer fortsätta komma lagstiftningsförändringar inom avfallsområdet framöver. Under 2026 kommer Malmö stad att ta fram en fördjupad åtgärdsplan för att motverka avfallsbrottslighet inom ramen för stadens brottsförebyggande arbete.

Nämnden måste också ta höjd för olika typer av välfärds kriminalitet, som bland annat kan innebära risk för otillåten påverkan och infiltration av offentlig verksamhet, då särskilt inom myndighetsutövningen.

Attraktiva Malmö

Det är viktigt att arbeta för att Malmö ska fortsätta att vara en attraktiv stad – både att bo och leva i, men också för stadens näringsliv och besökare. Miljönämnden ser ett tilltagande behov av att bygga och driva samarbeten för att utveckla aktörssamverkan, där Malmö stad i många fall har en viktig roll som möjliggörare.

Goda villkor och förutsättningar för stadens attraktivitet och näringsliv måste gå hand i hand med en grön och rättvis klimatomställning. Att ställa om samhällsekonomin i en grön och hållbar riktning, genom exempelvis elektrifiering och gröna innovationer, bidrar till utsläppsminskningar men kan även leda till ekonomisk tillväxt, med nya affärsmöjligheter och fler arbetstillfällen.

Tillväxtkommissionen pekar på ett antal åtgärder i sin slutrapport med syftet att förbättra förutsättningarna för en inkluderande och hållbar tillväxt i Malmö. Som en del i att förbättra näringslivets ramvillkor arbetar nämnden för att utveckla den serviceinriktade myndighetsutövningen, exempelvis kan det handla om att utveckla gemensamma riktlinjer som styr agerande och beslutsfattande. Ett viktigt mål är att säkerställa att myndighetsutövningen är riskbaserad, transparent, konsekvent och rättvis.

Förändring och utveckling av nämndens verksamhet

Här besvarar nämnden följande frågeställning:

- Vilka verksamhetsförändringar, effektiviseringar eller kvalitetsutveckling pågår eller planeras inom nämnden framöver? Beskriv även förändrade arbetssätt och/eller samarbete med andra som leder till förbättrad kvalitet och/eller minskade kostnader.

Leda och samordna klimatomställningen

Malmö stad har höga ambitioner och ska gå före i miljö- och klimatarbetet. Som en av EU:s 100 utpekade städer är Malmö med och leder utvecklingen framåt för att bli klimatneutrala till 2030. Arbetet utgår från stadens miljöprogram som hanterar den ekologiska dimensionen av Agenda 2030. Miljönämndens roll är att processleda, stödja och samordna kommunens arbete med genomförandet av programmet och söka extern finansiering för olika åtgärder.

En av miljönämndens viktigaste uppgifter är att öka takten i Malmös klimatomställning och att växla upp arbetet med stadens klimatanpassning för att Malmö ska öka sin förmåga att hantera effekter av ett förändrat klimat. Nämnden har fokus på insatser som bidrar till flera mål samtidigt och skapar mervärde för både miljön och de som bor och verkar i Malmö. Ambitionen är en grön och rättvis omställning och klimatanpassning där ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet samverkar. Nämnden har ökat fokus på att utifrån nämndernas och bolagens behov stödja och rikta insatser i stadens arbete med genomförandet av miljöprogrammet.

Nämndens uppdrag att leda och samordna klimatomställningen är komplext; staden växer och energiförsörjningen i södra Sverige är fortsatt ansträngd. Många av förutsättningarna för klimatomställningen beslutas i EU och på nationell nivå. Det finns ett fortsatt behov av att nämnden arbetar för ökad kunskap och förändringar i policyer och regelverk inom området.

För att lyckas med klimatomställningen krävs både arbete för en systemomställning på övergripande nivå, och att stadens nämnder och bolag kraftsamlar och fördelar resurser för att arbeta tillsammans på lokal nivå i stadens geografier med de som bor och verkar i området. Samtidigt är det nödvändigt att verka för att Malmö blir mer resilient mot klimatförändringar, främjar hållbarhet i beslut samt arbetar för att möjliggöra inkluderande tillväxt som tar vara på möjligheter. Insatser för att klimatanpassa Malmö kan också ge positiva effekter på den biologiska mångfalden, samt som en del av stadens beredskapsutveckling bidra till ökad robusthet och resiliens. Miljö- och hälsoskyddstillsynen har en viktig roll i det miljöstrategiska arbetet.

Samarbete som möjliggörare

Malmö stads möjlighet att på egen hand minska utsläppen av växthusgaser

är begränsad och därför måste flera delar av samhället arbeta på nya sätt tillsammans. Genom att offentliga verksamheter, civilsamhälle, akademi och näringsliv samverkar kan hela samhällets kapacitet, perspektiv och engagemang tas tillvara. Det är bara i en sådan samverkan de gemensamma lösningarna kan hittas och takten i klimatarbetet öka. Många aktörer i Malmö är idag föregångare i klimatarbetet, och det finns intresse och efterfrågan av att samarbeta med andra. Med hjälp av testbäddar har nämnden möjlighet att arbeta tillsammans med andra för att hitta innovativa lösningar och skala upp det som fungerar.

Miljönämnden ser att nämndens verksamheter har mycket att vinna på att stärka sitt interna samarbete, hitta synergier och använda varandra som hävstång inom de olika ansvarsområdena för att tillsammans arbeta för ett hållbart Malmö.

Nämnden samarbetar med andra myndigheter lokalt, regionalt, nationellt och internationellt. Ett exempel på det är Tryggare Malmö där nämnden tillsammans med andra myndigheter bedriver tillsyn mot illegala verksamheter. Under planperioden fortsätter arbetet för att motverka oseriösa och illegala verksamheter som bidrar till osund konkurrens, fusk, organiserad brottslighet, riskmiljöer för människoexploatering, välfärdsbrottslighet samt ohälsosamma miljöer för Malmöborna. Arbetet inom Tryggare Malmö är en viktig del av nämndens rättighetsbaserade arbete.

Nämnden kommer fortsatt att vidareutveckla samarbetet med Köpenhamns kommun, både i frågor som rör reduktion av utsläppen och hur vi anpassar städerna till ett förändrat klimat. Inom Greater Copenhagen-samarbetet är utgångspunkten Malmös och Köpenhamns arbete med EU-missionen avseende klimatneutrala och smarta städer, och delning av kunskap och erfarenheter om gemensamma utmaningar och lösningar för att identifiera samarbetsprojekt och innovationsmöjligheter som bidrar till att stärka regionens resiliens.

Utifrån beslut i kommunfullmäktige om förändrat reglemente i maj 2026 har miljönämndens ansvar för stadens energifrågor och strategiska energiarbete stärkts. Utöver att ansvara för att ta fram förslag på energiplan processleder, stödjer och samordnar nämnden stadens övergripande arbete med energifrågan samt arbetar för att stötta boende och verksamma i Malmö med att stärka deras förmåga att påverka sin energisituation. Fokus är att stärka den egna rådigheten över energiförsörjningen i Malmö. Det innebär nationellt påverkansarbete för ökad elproduktion och överföring av el, samt fortsatta positionsförflyttningar för Malmö. Nämnden arbetar för att via vind- och solkraft öka den förnybara elproduktionen i Malmö. (I avvaktan på KF:s beslut)

Service - fokus i allt vi gör

En god service i offentlig sektor bidrar till bland annat ökad jämlikhet, demokratisk legitimitet och förtroende för samhället som helhet. Genom att balansera effektivitet med rättssäkerhet och ge snabb och kvalitativ service kan behoven hos de som miljönämnden finns till för tillgodoses. Vid

rådgivning, tillsyn och kontroll samt inom ramen för miljönämndens projekt ska Malmöbor, verksamhetsutövare och samarbetspartners känna förtroende för nämndens verksamhet, få ett professionellt bemötande och uppleva att nämnden arbetar serviceinriktat. Som en del i att förbättra näringslivets ramvillkor arbetar nämnden för att utveckla den serviceinriktade myndighetsutövningen. Då det ska vara lätt att göra rätt kommer nämndens arbete med tillgänglighet och bemötande, klarspråk, e-tjänster och webb fortsätta under planperioden.

Insikt är en årlig servicemätning av kommunernas myndighetsutövning. Syftet med undersökningen är att följa upp hur kommunens service utvecklas i termer av kundupplevd kvalitet. Frågor ställs inom sex olika serviceområden; information, tillgänglighet, bemötande, kompetens, rättssäkerhet och effektivitet samt tre övergripande kundnöjdhetsfrågor (NKI, nöjd kund-index). Insikt riktar sig endast till verksamhetsutövare och fastighetsägare och är därmed inte ett heltäckande mått på hur nämnden uppfattas. Resultatet för 2025 för de tre myndighetsområdena var ett NKI-värde om 76 av 100 för livsmedelskontrollen, 65 för miljötillsynen och 66 för hälsoskyddet. Motsvarande siffror för 2024 var 78, 63 och 70. Målsättningen är att resultatet ska förbättras.

Samarbete avseende serviceuppdraget både inom Malmö stad och med branschorganisationer har stor betydelse för utvecklingen av det kommunala serviceuppdraget.

Behålla och stärka kompetens

Arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder kompetensutveckling och lärande behöver fortsätta att utvecklas. För att möta de nuvarande och framtida kompetensbehoven ser nämnden att en fokusförflyttning kan vara nödvändig och att verksamheten rör sig i en riktning mot ett vidgat karriärsbegrepp och breda kompetenser.

Nämnden fortsätter med kompetenshöjande insatser för den enskilde medarbetaren för att bidra till att verksamheten uppnår sina mål. Kompetensutveckling är en viktig faktor för att öka konkurrenskraften och behålla personal och nämnden kommer att ha ett stort fokus på detta. Intern rörlighet ses som positivt och arbets- och ansvarsområden bör rotera mellan medarbetare i syfte att bredda kompetens och öka både kunskapsöverföring och robusthet.

Inför rekrytering är det viktigt att arbeta med väl gjorda behovsanalyser för att säkra att det är det verkliga behovet i verksamheten som uppfylls, blandade kompetenser bedöms vara av vikt för att möta framtida krav och förväntningar på det offentliga.

Ett gott ledarskap och medarbetarskap är avgörande för att attrahera och bibehålla kompetens. För att förtydliga roller och förväntningar kopplat till ledarskap och medarbetarskap har nämnden utformat ett antal chefskompetenser som tydliggör vad som förväntas av en chef i nämndens verksamhet, dessa ska införlivas i vardagen under 2026. Inför 2027 planeras för att ta fram en motsvarande beskrivning av rollen som

medarbetare med ett antal tillhörande kompetenser.

För att säkra kompetensförsörjningen på lång sikt och för att stärka arbetsgivarvarumärket erbjuder Malmö stad ett studentmedarbetarprogram där studenter parallellt med studierna får möjlighet att praktisera akademiska kunskaper och få värdefulla erfarenheter, kontakter och referenser som kan stärka övergången från studier till yrkesliv. Verksamheten ska fortsätta att ta emot praktikanter från universiteten, gymnasieskolan, Ung i sommar och prao-elever.

Utvecklade arbetssätt

Med en föränderlig omvärld, ett komplext tillsyns- och kontrolluppdrag och ett ambitiöst klimatstrategiskt arbete behöver verksamheten se över arbetsformer, digitala verktyg och system i syfte att frigöra tid och resurser. Fokus kommer att riktas åt att minska administration och att frigöra tid för kärnuppdraget genom förenkling, planering och förbättring av arbetet. Utmaningen är att hitta en väl avvägd nivå som uppfyller nationella krav på till exempel rapportering. Miljönämnden behöver framöver att göra prioriteringar utifrån vilka åtgärder som ger mest effekt för en grön och hållbar stad.

För att säkerställa att myndighetsutövningen följer gemensamma ramar med kommunal service i fokus, behöver interna processer och strukturer stödja handläggarnas arbete. Det handlar om att arbeta med och förhålla sig till grundläggande värden som rättssäkerhet, samhällsekonomisk konsekvensanalys med tydliga avvägningar i en helhet.

Nämnden ser ett allt större behov av att, tillsammans med framför allt de tekniskt inriktade nämnderna, hitta nya arbetssätt och former för hur vi använder stadens resurser på bästa sätt. För att kunna ta oss an komplexa samhällsfrågor systematiskt och för att säkerställa synergier mellan nämnder och bolag behövs ett mer agilt arbetssätt. Detta för att skapa en gemensam förståelse för målbild, nuläge och vilka insatser som ger störst effekt, samt för att möjliggöra uppföljning av gemensamma förflyttningar och utveckling av olika områden i Malmö.

Nämnden kommer även fortsätta att vidareutveckla kommunikationen och dialogen med Malmöborna för att både kunna visa på stadens ambitioner och agerande, men också för att höja kunskapsnivån. En ökad kunskapsnivå om miljön och klimatet bland Malmöborna är en av grundförutsättningarna för att åstadkomma en rättvis och inkluderande omställning. Alla nämnder har ett viktigt ansvar i detta arbete och vi behöver ha en samlad kommunikation i staden och nyttja de plattformar och mötesplatser som finns. Nämnden vill trycka på vikten av att målgruppsanpassa kommunikationen och även utgå från det lokala perspektivet så att dialogen med Malmöborna förs utifrån nuläge och förutsättningar för det område där man bor och verkar.

Malmö är diplomerad som en Fairtrade City och miljönämnden ansvarar för stadens Fairtrade City-kansli som arbetar för ökad rättvis handel och ökad andel etisk konsumtion. 2027 fortsätter miljönämnden med att ytterligare

integrera det arbetet med nämndens övriga arbete i syfte att uppnå fler synergier för en ökad måluppfyllelse.

Kommunbidrag

Här besvarar nämnden följande frågeställningar:

- Vilka ekonomiska effekter kan uppnås till följd av förändrat arbetssätt/ samarbete med andra på kort och lång sikt?
- Vilka förändringar som innebär ökade kostnader eller lägre intäkter kommer att påverka nämndens verksamhet 2027? Vilken effekt får detta på nämndens behov av kommunbidrag?
- Vilka förändringar pågår eller planeras inom nämndens verksamhet som innebär minskade kostnader eller högre intäkter? Vilken effekt får detta på nämndens behov av kommunbidrag?

För att nå kommunfullmäktiges mål om en klimatneutral stad 2030 och målen i miljöprogrammet krävs att Malmö ökar takten i klimat- och miljöarbetet. Miljönämnden behöver tillsammans med andra, dels internt i Malmö stad, dels med externa aktörer på lokal, regional, nationell och internationell nivå, hitta innovativa arbetssätt och gemensamma lösningar på komplexa utmaningar.

Extern finansiering är avgörande för att stärka nämndens ekonomiska förutsättningar och möjliggör att Malmö stad fortsatt kan vara en föregångare i klimatomställningen samt genomförandet av stadens miljöprogram. Genom extern finansiering skapas möjlighet att utöka det ekonomiska handlingsutrymmet, vilket ger större effekt per skattekrona. Finansieringen har varit stabil under de senaste åren, men det krävs fortsatt omfattande arbete för att säkra nya medel. Samtidigt har konkurrensen om finansiering ökat, vilket gör det svårare att få ansökningar beviljade. Det finns även en osäkerhet kopplat till att nuvarande EU-budgetperiod närmar sig sitt slut och förutsättningarna inför nästa budgetperiod (2028-2034) är ännu oklara, vilket sammantaget bidrar till en ökad ekonomisk osäkerhet kring extern finansiering.

Miljönämnden behöver därför framöver prioritera de åtgärder som ger störst effekt för en grön och hållbar stad. Detta kräver ett fördjupat samarbete med andra aktörer och förvaltningar kring stadens projektportfölj.

Nämndens tillsyns- och kontrollverksamhet påverkas i hög grad av förändringar i lagstiftningen, exploateringstakten i Malmö stad och det ekonomiska omvärldsläget. De föreslagna förändringarna kan påverka nämndens ekonomi, beroende hur tillsynsansvar och arbetsuppgifter omfördelas mellan kommun, länsstyrelse och andra myndigheter. En viktig utmaning är förskjutningen av tillsynsuppgifter och samordningsansvar mellan stat och kommun. Denna utveckling kan komma att medföra lägre tillsynsintäkter eftersom vissa arbetsuppgifter istället behöver skattefinansieras. I dagsläget är det svårt bedömt hur stor påverkan blir 2027 och framåt.

Den statliga utredningen avseende översyn av organisering och finansiering av livsmedelskontroll kan också få betydande konsekvenser för nämndens verksamhet. Även om inga beslut ännu är inte fattade, har

berörda myndigheter fått i uppdrag att genomföra åtgärder för en effektiv och likvärdig kontroll i livsmedelskedjan. Detta kan medföra ökade kostnader och resursbehov för miljönämnden.

Exploateringstakten påverkas av konjunkturläget, och ekonomin bedöms vara svag under 2026, med en gradvis övergång till högkonjunktur under 2027. Den osäkra omvärldsekonomin gör det svårt att förutsäga hur dessa faktorer kommer att påverka miljönämndens uppdrag under 2027 och framåt.

Energimyndighetens översyn av den kommunala energi- och klimatrådgivningen, som överlämnades till regeringen, föreslår genomgripande förändringar som förväntas påverka energirådgivningen från 2028 och framåt. Förslaget innebär att rådgivningen delas upp i två delar: nationell rådgivning för inkommande frågor och kommunal del med fokus på strategiskt och uppsökande arbete. Dessa förändringar kan ha betydande konsekvenser för den nuvarande energirådgivning, bland annat att det statliga bidraget som miljönämnden idag tar del av. Detta kan i sin tur påverka tillgången till kompetens och resurser inom nämndens verksamhet.

Riktade statsbidrag och övriga bidrag

Riktade statsbidrag

RIKTADE STATS BIDRAG, benämning/ ändamål	Ansvarig myndighet/ bidragsgivare	Prognos 2026	Prognos 2027
Energi- och klimatrådgivning	Energimyndigheten	1 667	1 667
RIKTADE STATS BIDRAG	Summa	1 667	1 667

Övriga bidrag

ÖVRIGA BIDRAG, benämning/ ändamål	Ansvarig myndighet/ bidragsgivare	Prognos 2026	Prognos 2027
Projekt inom hav och natur	Horizon	7 301	2 221
Projekt inom cirkulär ekonomi och resiliens	Intereg-programmen	4 269	2 644
Projekt för energi- klimatomställning och inom stadsutveckling	ERUF	2 347	1 821
Projekt för energi- och klimatomställning samt lärande	Energimyndigheten	2 310	573
Projekt inom cirkulär ekonomi och inom lärande och forskning	Formas	1 873	1 606
Projekt inom lärande och forskning	Viable Cities	1 403	1 107
Projekt inom hållbar stadsutveckling	European Urban Initiative	516	260
Projekt inom hav och natur, cirkulär ekonomi, lärande och forskning, stadsutveckling och biokol	Vinnova	340	184
Projekt inom biologisk mångfald och ekosystemförändringar	Biodiversa	125	141
Projekt inom cirkulär ekonomi	Urbact	12	0
Ansökningar, ännu ej beviljade bidrag		0	8 011
ÖVRIGA BIDRAG	Summa	20 496	18 568

Begäran om investeringsram

Miljönämndens investeringar avser huvudsakligen inköp av mätinstrument för luftmätning och anskaffning av kontorsinventarier. För 2027 föreslås investeringsramen uppgå till 1 600 tkr. Under år 2027 kommer nuvarande luftmätningsstation vid Dalaplan att utgå och det finns en plan för en ny mätstation vilket kräver en utökad investeringsram.

Framtida investeringsbehov kan tillkomma i samband med eventuell omlokalisering av lokaler. Investeringsplanen för kontorsinventarier under 2030 och 2031 har därför justerats.

Investeringsram

Begäran om investeringsram 2027 samt plan för 2028-2032 (belopp i tkr)

Investeringsstyp	Begäran 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Plan 2032
Utbyte av äldre instrument för luftmätning	600	600	600	700	700	700
Ny mätstation	500	0	0	0	0	0
Kontorsinventarier och lokalanpassningar	500	500	500	1 000	1 500	1 000
Summa investeringsram	1 600	1 100	1 100	1 700	2 200	1 700